

Antik Çağda Ölü Gömme Gelenekleri

Bu sunum vermekte olduğum Antik Çağda Ölü Gömme Gelenekleri dersinde kullanılması için eğitim amaçlı hazırlanmıştır. Sunumda kullanılan materyaller telif hakkına sahip olup eğitim amaçlı olarak kullanımı uluslararası kanunlara göre serbesttir. Başka bir amaçla kullanılması için telif hakkına sahip kişilerden izin alınması gerekmektedir.

h. Adonis'le ilgili sahneler: **Adonis**, Afrodit'in aşık olduğu tanrıdır. Suriye kralının kızı Myrrha, Afrodit'e yeterli derecede tapınmadığı için Afrodit tarafından cezalandırılır ve kıza asla baş edemeyeceğı bir baba arzusu verir. Dadısının yardımıyla babası ile 7 gün 7 gece beraber olur. Babası son gece birlikte olduğı kişinin kızı olduğunun farkına varır ve onu öldürmek ister. Tanrılar kıza acıyarak onu mersin ağacına dönüştürürler. Ağacın gövdesinden 9 ay sonra ölümlülerin en güzeli olan “Adonis” doğar.

Afrodit görür görmez ona aşık olur ve Adonis'i saklaması için Persephone'ye verir. Persephone de delikanlıya aşık olur ve onu Afrodite'ye geri vermek istemez. İki tanrıça arasında kavga çıkar. Zeus araya girer ve Adonis'in 6 ay Afrodite'nin, 6 ay Persephone'nin yanında kalmasına karar verir. Adonis yeraltına, Persophone'nin yanına indiğinde yaz biter, kış gelir; yeryüzüne çıktığında toprakların bereketi tekrar gelir ve havalar ısınır ve çiçekler açar, ilkbahar olur. Adonis avlanırken bir yaban domuzunun saldırısına uğrayarak ölür. Onun ölümünden kendini sorumlu tutan Afrodite, Zeus'tan onu geri getirmesini ister. Adonis'in ölümüne çok üzölen Afrodite, zamanla güzelliğini de kaybetmeye başlar. Duruma bir çözüm bulmaya çalışan tanrılar, Olympos'un zirvesinde toplanırlar ve Adonis'e yeniden can verirler.

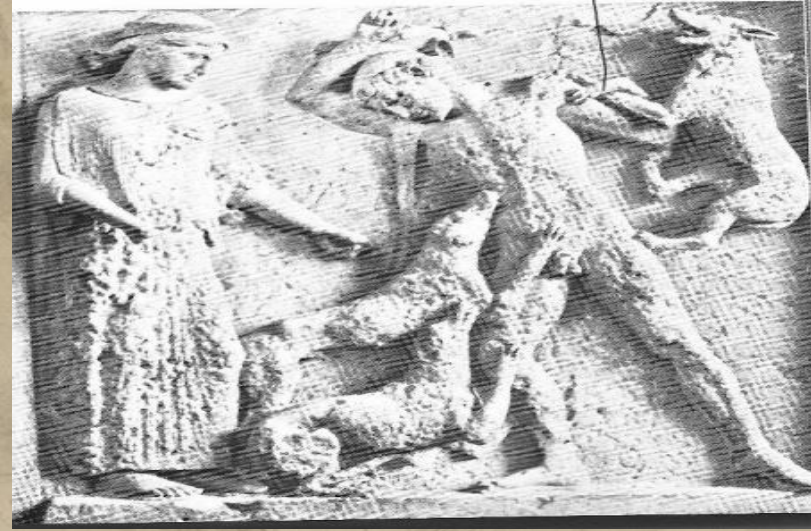
1. Aeneas'la ilgili sahneler: Kral Ankhises ile tanrıça Aphrodite'nin oğlu olan Aeneas, Troia'nın ünlü kahramanlarından da biridir. Vergilius'un aynı adlı eserinin de konusunu oluşturan Anadolulu prens Aeneas, Roma'nın milli kahramanı ve imparator Augustus'un atası kabul edilmektedir.

Aeneas, Troia tahrip edildikten sonra şehirden kaçıp yeni bir yurt arayan Troialılara önderlik etmiştir. Savaştan kurtulanlarla birlikte Kaz Dağı'nın güneyindeki Antandros'a gelip, buradan gemiyle denize açılmışlardır. Rüzgar Troialı kabileyi, Kartacaya kıyılarına sürüklemiştir. Kartaca Kraliçesi Dido'nun bir süre misafiri olan kabile, sonra tekrar yola çıkmış ve Orta İtalya'da karaya çıkmışlardır. Buranın yerli halkı Sabinlerle de karışarak, Roma kentini kurmuşlardır. Aeneas, Hektor'dan sonra Troia'nın en büyük kahramanı sayılmıştır. Bir başka anlatıma göre, Roma, Aeneas'ın torunları Romulus ve Remus tarasından kurulmuştur.

j.Aktaion'la ilgili sahneler: Mitolojiye göre Aktaion, köpekleriyle dağ bayır dolaşan, avcılıkla ve çobanlık yaparak hayatını kazanan yakışıklı bir gençtir. Bir gün yolu tanrıça Artemis'in kutsal ormanlarından birine düşer. Tanrıça Artemis, yanındaki su perileriyle birlikte bir gölette çırılçıplak yıkanmaktadır. İstemedi de olsa Aktaion, Tanrıça Artemis ve peri kızlarını çıplak görür. Bu yüzden, Artemis tarafından cezalandırılarak bir geyiğe dönüştürülür ve talihsiz çobanı, yanından hiç ayırmadığı kendi köpekleri, parçalayarak öldürür.

k.Alkestis'le ilgili sahneler: [Euripides](#)'in tragedyasına konu olan prenses Alkestis, Kral Pelias'ın kızıdır. Mitolojiye göre, tanrıça Artemis tarafından, kendisine yeterince saygı göstermediği gerekçesiyle cezalandırılan kocasının hayatına karşılık, Alkestis, kendi hayatını vermiştir. Kocasına karşı duyduğu büyük aşk nedeniyle yaptığı bu fidekarlık, tanrıların takdirini kazanmış; bu yüzden, [Herakles](#) de onu, Ölüler ülkesinden dünyaya geri getirmiştir.

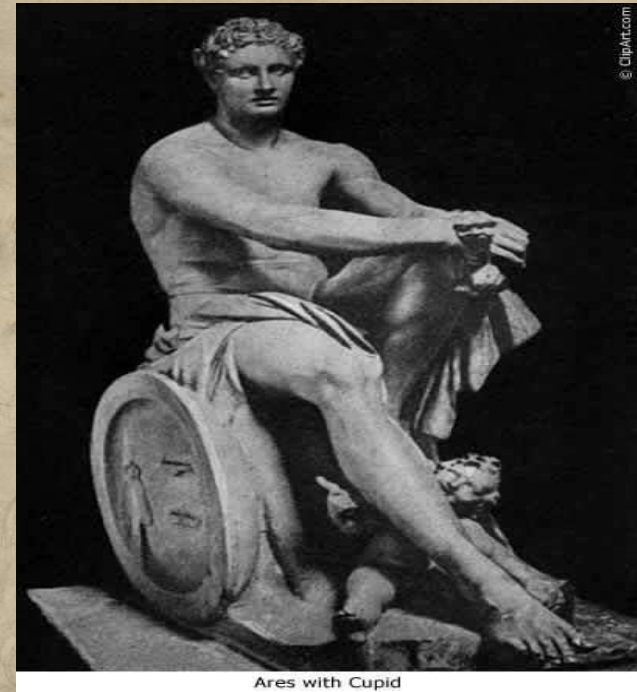
Alkestis ve Admetos

I. Amazonlar'la ilgili sahneler:

m.Apollon, Ares:

Ares with Cupid

n.Bellerophon Sahneleri:

Ephyra Kralı Glaukos'un yiğit bir oğlu varmış. Hipponus adlı bu delikanlı bir gün avlanırken kazayla kardeşi Belleron'u öldürmüştü. Bundan sonra herkes ona "Belleron'u yiyen" anlamına gelen Bellerophon demeye başlamış.

Kardeşini öldürdükten sonra Ephyra'yı terk etmiş ve Tiryns şehrine ve oraların Kralı Proitos'un yanına gelmiş. Kral Proitos'un güzel karısı tanrısal Anteia, yakışıklı Bellerophon'a aşık olmuş. Fakat o, Anteia'nın aşkına karşılık vermemiş. Kadın da o hırsıyla Kral Proitos'a Bellerophon'un kendisine aşık olduğunu ve onu öldürmesi gerektiğini söylemiş. Eğer dediğini yapmassa ruhunu tanrılara teslim edeceğini söylemiş. Karısının bu konuşması üzerine Kral Proitos çok kızmış, ancak konuşunu öldürmenin çevrede kötü bir izlenim yaratacağını düşünmüş. Bunun üzerine bir tahtaya bir şeyler yazmış. Yazdığı tahtayı iyice sardıktan sonra Bellerophon'un eline tutuşturarak Anteia'nın babası olan Lykya Kralı Lobates'e götürmesini söylemiş. Bellerophon'a tahtada çok önemli bilgilerin olduğunu söylemiş. Bu bilgilere bakmadan götürmesi için güvenebileceği tek kişinin Bellerophon olduğunu söylemiş. Tahtada, Bellerophon'un Kraliçe Anteia'ya aşık olduğunu, bu sebepten de öldürülmesi gerektiği yazıyormuş. Bellerophon Kral Proitos'un ona olan güvenine saygı duyarak ölümünün yazılı olduğu tahtayı okumadan Lykya'ya götürmüştü.

Kral Lobates'in Bellerophon Planı

Bellerophon Lykya ülkesinin başkenti olan Xanthos'taki Kral sarayına varmış. Kral Lobates, kendisini çok iyi karşılamış ve istediği kadar buralarda misafiri olabileceğini söylemiş.

Ertesi gün sabah olduğunda, Proitos'tan gelen mektubu istemiş. Okuyunca onu öldürülmesi gerektiğini görmüş. Fakat Lobates de konuyu öldürmek istememiş ve onu Lykya'da dehşet saçan Chimera ejderhasını öldürmeye göndermiş. Chimera ejderhası kükredikçe ağzından alevler fışkırmış, ve bu alevler değdiği her şeyi kül edermiş. Kral Chimera'nın şehre çok zarar verdiğini ve onu öldürebilecek tek kişi Bellerophon olduğunu sarayının balkonundan halka duyurmuş. Halkın bunu duyması üzerine Bellerophon'un Chimera'yı öldürmekten başka çaresi kalmamış.

Bellerophon Chimera'yı öldürmeye gitmeden önce kahin Polydeus'a danışmış.

Kahin Polydeus kendisine uçan at Pegasus'u ehlileştirmesini söylemiş.

Bellerophon tüm çabalarına rağmen Pegasus'u yakalayamamış ve yine Kahin Polydeus'un önerisi üzerine Athena Tapınağına giderek geceyi bu zor görevde kendisine yardım etmesi için Zeka tanrıçasına yalvarmakla geçirmiş.

Bir ara olduğu yerde uyuyup kalmış. Rüyasında Athena'yı görmüş ve Athena ona:

– “Uyan Bellerophon, uyan... Pegasus'u yakalaman için sana şu gemi getirdim.

Bunu al; çünkü ancak bu gemle Pegasus'u yumuşatır ve sırtına binebilirsin.”

Bu sözler üzerine Bellerophon, hemen yerinden fırladı ve Tanrıça'nın kendisine uzattığı gemi aldı. Ve hemen Pegasus'u yakalamak için yola çıktı. Pegasus, altın gemi görür görmez, uysal bir hayvan oldu. Bellerophon'un onu yakalamasına gerek kalmadı, çünkü Pegasus gemi görünce hemen onun yanına geldi ve kahramanın getirdiği gemi ağzına aldı. O güne kadar yıldırımların koşu atı olan Pegasus, Glaukos'un oğlunun en yakın arkadaşı olmuş.

Zaman kaybetmeden Pegasus'un sırtına atlayarak Chimera'nın üzerine yürümüş. Chimera, çevrede yaşayanları alevleri ile hayatlarından bezdiriyormuş. Bellerophon canavara saldırınca, canavar çok sinirlenerek kükreymiş. Pegasus'u ve üzerindeki Bellerophon'u gören ejderha doğuya doğru kaçmaya başlamış. Ancak önüne deniz çıkmış. Bellerophon Chimera'yı denizin kıyısında sıkıştırmış. Pegasus'u hemen gökyüzüne doğru yükseltmiş ve bir şimşek gibi yukardan saldırarak, mızrağını Chimera'ya saplamış. Chimera ölmüş ama ağzından ateş çıkmaya devam ediyormuş.

Bellerophon hemen Lykia kralının yanına dönmüş. Chimera'yı öldürdüğünü gören Kral Lobates onu bu kez Amazonların üstüne göndermiş. Bu işi de başaran Bellerophon kendisine verilen daha birçok güç işi başarmış. Bu süre içinde suçsuzluğu da anlaşılmış. Lobates onu yanında hiç ayırmamış ve küçük kızıyla evlendirmiş.

Kazandığı başarılarından başı dönen Bellerophon bir süre sonra Olimposlu tanrıları küçük görmeye başlamış. Buna kızan Tanrılar da bir at sineği göndererek Pegasus'u sokmasını sağlamışlar. Canı yanan at üstündeki genci şahlanarak üstünden atmış. Göklerden yuvarlanan Bellerophon toprağa düşmüş, topal ve kör olmuş. Bir müddet bu şekilde yaşadktan sonra, kimseden habersizce ölmüş.

Antalya'nın Çıralı köyünde 'Yanartaş' olarak bilinen, kayalıkların ortasında hiç sönmeden yanan alevin, Chimera'nın ağzından çıkan alev olduğu efsanesi günümüze kadar gelmiştir.